

A. S.

"Rzemiosło miejskie województwa
bełskiego w pierwszej połowie XVII
wieku. Zagadnienia kryzysu
gospodarczego Rzeczypospolitej
szlacheckiej w XVII wieku", "Zeszyty
Naukowe Wyższej Szkoły
Pedagogicznej", 1966, nr 14

Rocznik Lubelski 9, 410

1966

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

szym okresie kredytowały m. in. cukrownie, syndykat chmielarski, młyn „Piaski”, a nawet Miejską Radę Narodową w Lublinie — fundusze przeznaczone na remont mieszkań. Warto wreszcie nadmienić za autorem, że w Polsce Ludowej nie było nacjonalizacji aparatu kredytowego, ponieważ bankom prywatnym cofnięto koncesje.

Książka zasługuje na uwagę, gdyż w sposób całościowy stara się ująć mniej znaną stronę działalności pierwszego rządu Polski Ludowej w okresie lubelskim.

A. K.

Maurycy Horn: Rzemiosło miejskie województwa bełskiego w pierwszej połowie XVII wieku. Zagadnienia kryzysu gospodarczego Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVII wieku.

Wrocław 1966. Ossolineum. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej nr 14,

Praca stawia sobie dwa cele: ustalenie sytuacji rzemiosła w miastach województwa bełskiego i próbę rewizji dotychczasowych poglądów na zagadnienie kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej. Autor przedstawił stan rzemiosła w kilkunastu małych zazwyczaj osiedlach miejskich w pierwszej połowie XVII wieku, a więc w czasie, w którym wedle dość zgodnej opinii historiografii rozpoczął się kryzys miast polskich.

Rozprawa została oparta o materiały archiwalne, głównie księgi miejskie i grodzkie, przechowywane w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie, w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym we Lwowie oraz w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Lublinie. Dzięki tak zakrojonej kwerendzie archiwalnej, Autor uzyskał stosunkowo obszerną i dokładną bazę źródłową. Tym samym mógł podejmować uogólnienia o szerszym znaczeniu. Stwierdził zatem, że organizacje cechowe w miastach województwa bełskiego były wzorowane na podobnej organizacji we Lwowie, a więc w dużym ośrodku miejskim, silnym gospodarczo. W konsekwencji organizacja cechowa małych miasteczek była bardzo rozdrobniona, poszczególne cechy obejmowały tylko kilku rzemieślników. To decydowało o ich słabości organizacyjnej, która jednak nie szła w parze z efektami ekonomicznymi. Toteż Autor mocno akcentuje, iż pierwsza połowa XVII wieku cechom województwa bełskiego nie przyniosła upadku, a przeciwnie lata zwłaszcza trzydzieste i czterdzieste XVII wieku są okresem rozwoju cechów już istniejących i tworzenia się nowych. Kryzys począł się rysować później, a więc z pewnym opóźnieniem w stosunku do reszty ziem Rzeczypospolitej. Charakteryzując przyczyny owego kryzysu, Autor wskazuje, iż na badanym terenie miały one swoją specyfikę, aczkolwiek trudno mówić o jakiejś odrębności zupełnej. Stąd w tym względzie praca Horna jedynie poszerza znajomość przebiegu tych procesów.

A. S.